

Vlaanderen
is werk

OP ESF Vlaanderen 2014 - 2020

Fiche oproep 453 Transitie Leven, Leren en Werken 2050

Prioriteit uit OP: 5 – ‘Innovatie en transnationaliteit’

De fiche van de oproep werd goedgekeurd door het Managementcomité van 27 november 2018

Korte samenvatting van de oproep.....	2
1 Waarover gaat de oproep?.....	4
1.1 Aanleiding en thema’s van de oproep	4
1.2 Wie behoort tot de doelgroep van de oproep.....	7
1.3 Welke acties heeft de oproep voor ogen?.....	7
1.4 Verwachte resultaten van de projecten?.....	8
1.5 Looptijd	8
1.6 Financiering van projecten.....	9
2 Indiening en selectie in twee rondes.....	10
2.1 Ronde 1.....	10
2.1.1 Hoe maak je een projectvoorstel op voor ronde 1?	10
2.1.2 Hoe dien je het projectvoorstel in voor ronde 1?.....	10
2.1.3 Hoe weet je of je projectvoorstel is goedgekeurd in ronde 1?.....	10
2.2 Ronde 2.....	10
2.2.1 Hoe maak je een projectvoorstel op voor ronde 2?	10
2.2.2 Hoe dien je het projectvoorstel in voor ronde 2?	12
2.2.3 Hoe weet je of je projectvoorstel is goedgekeurd in ronde 2?.....	13
3 Ondersteuning bij ronde 1 en 2 vanuit de afdeling ESF.....	15
3.1 Ronde 1.....	15
3.2 Ronde 2.....	15
4 Wat zijn de verdere stappen na goedkeuring van het project in ronde 2?	16
4.1 Projectovereenkomst	16
4.2 Voorschot	16
4.3 Rapportering.....	16
4.4 Opvolging en ondersteuning.....	16
4.5 Controle.....	17
4.6 Digitale archiefruimte	18
5 Bijlagen.....	20

Korte samenvatting van de oproep

Wat?

De wereld verandert snel. Door technologische ontwikkelingen zullen er banen verdwijnen en nieuwe bijkomen. De banen die blijven, zullen onherkenbaar zijn en de vaardigheden die nodig zijn om ze uit te oefenen zullen sterk veranderen. De technologische evoluties hebben ook een invloed op de manier waarop we zorg dragen voor elkaar of ons inzetten voor de samenleving. Ook andere evoluties, zoals de vergrijzing en de klusjeseconomie, dwingen ons om anders na te denken over leven, leren en werken. De structuren van onderwijs of arbeidsmarkt oplappen of verbouwen zal niet volstaan. We zullen leren en werken op een nieuwe leest moeten schoeien.

De Vlaamse regering wil deze transitie versnellen in het kader van VISIE 2050. Daarom vroegen Vlaams minister van Werk Philippe Muyters en Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits aan een groep van 16 fris- en dwarsdenkers, kantelaars en koplopers, vernieuwers en wegbereiders om een inspirerende visie uit te werken voor het leven, leren en werken van (over)morgen. Het resultaat van hun oefening is beschikbaar op <https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/transitie-levenslang-leren/transitievisie-2050-krijgt-verder-vorm-1492018>.

Deze visie vormt de leidraad voor de onderstaande thema's van de ESF-oproep waarbij transitie-experimenten de toekomst dichterbij brengen:

- **Mozaïek van leren, werken en leven:**
- **Een oeuvre voor iedereen:**
- **Verrijkende netwerken**
- **Grass-roots met vertrouwen:**
- **Sturen op passie en talent:**
- **Individuen samen:**

Deze thema's worden verder in deze oproepfiche besproken onder 1.1.

Projecten binnen deze oproep zijn veranderprojecten die de beoogde toekomst vandaag al laten zien. De focus van deze projecten is leren hoe men vanuit nieuwe principes een persistent maatschappelijk probleem kan aanpakken op langere termijn.

Wie?

De oproep richt zich naar pioniers in de werelden van werk en onderwijs (en daarbuiten), met een goede dosis verwondering, ambitie en dadendrang.

Projecten worden ingediend via een trechterprocedure met twee rondes, waarbij enkel ideeën die in de eerste ronde geselecteerd worden als project uitgewerkt en ingediend worden in ronde 2. Organisaties, ondernemingen of vakbonden kunnen een project indienen voor de tweede ronde als zij aan een van volgende voorwaarden voldoen:

1° zij hebben hun zetel en werking in het Nederlandse taalgebied;

2° zij hebben hun zetel en werking op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en worden wegens hun activiteiten beschouwd als behorende tot de Vlaamse Gemeenschap.

Acties?

Een transitie-experiment/systemisch innovatie project verschilt fundamenteel van een klassiek experiment/innovatieproject.

- Bij klassieke experimenten gaat het typisch om:
  - één organisatie met beperkt aantal sleutelpersonen;
  - een focus op een korte termijn innovatieve oplossing;
  - starten met helder probleem en/of oplossing;
  - nagaan of/hoe oplossing werkt binnen heersende set aannames;
- Een transitie-experiment daarentegen:
  - wil een persistent maatschappelijk probleem aanpakken
  - laat de beoogde toekomst vandaag al zien
  - wordt gedragen multi-actor maatschappelijke alliantie (vanuit verschillende domeinen, organisaties,... met verschillende perspectieven);
  - is hoofdzakelijk gericht op leren hoe men een bijdrage aan een gewenste transitie kan leveren:
    - i. Leren over mogelijkheden en beperkingen van de vernieuwende aanpak;
    - ii. Sociaal leren: organisaties en individuen die deelnemen reflecteren op hun eigen en elkaars functioneren, werkwijzen, veronderstellingen en visies;
    - iii. Leren over de context: vanuit actie leren wat de structurele/culturele barrières voor verandering zijn en coalities creëren om die op termijn te slechten.

Hoeveel?

Er zijn in principe geen maximum of minimumbedragen per project maar als indicatie wordt een totale kost tussen 50 000 EUR en 300 000 EUR meegegeven, die uiteraard gerechtvaardigd moet zijn in functie van de aard en duurtijd van de acties die uitgevoerd zullen worden. Projecten kunnen voor maximaal 90% gesubsidieerd worden. 10% moet met eigen private middelen gedekt worden.

Looptijd?

De projecten in deze oproep hebben een looptijd tussen de 6 maanden en 3 jaar.

1 Waarover gaat de oproep?

1.1 Aanleiding en thema's van de oproep

Het grote plaatje: een wereld uit de hengsels gelicht

Demografische omwenteling

We leven langer en we leven langer gezond. Dit zet onze verwachtingen over loopbaan en pensioen op hun kop. Het geijkte patroon – studeren, werken, pensioen – wordt omgegooid. Migratie brengt een gestage stroom van mensen met talenten, dromen en plannen naar onze contreien. Uniformiteit is achterhaald, diversiteit – op alle vlakken – is een gegeven.

Ontwrichtende innovatie

Intelligente robots, zelfrijdende wagens, 3D-printen, artificiële intelligentie, virtual reality. De vierde industriële revolutie transformeert onze manier van leven, werken en omgaan met elkaar. Banen verdwijnen door robotisering en automatisering, nieuwe komen erbij, bestaande transformeren. Een digitale economie produceert en verdeelt tegen minimale kosten, nieuwe zakenmodellen dringen zich op.

Duurzaamheid

Zelfs als we alles wat we in 2015 in Parijs plechtig hebben beloofd ook doen, zal de temperatuur op aarde met enkele graden stijgen. Van onderuit experimenteren burgers met duurzame oplossingen in kleinschalige, coöperatieve structuren, geholpen door digitale technologieën. De circulaire economie biedt modellen die zuiniger omspringen met de planeet en zal op de arbeidsmarkt nieuwe profielen vragen.

Globalisering

De diensten in de economie winnen nog aan belang. Tel daar de nieuwe technologieën bij en je ziet overal in steden talentenreservoirs ontstaan van hoogopgeleide, flexibele, vaak zelfstandige professionals die via een wereldwijd kennisnetwerk verbonden zijn met elkaar en met bedrijven. Tegelijk ontstaan lokaal nieuwe initiatieven. Tegelijkertijd dreigen mensen zonder kennisnetwerk uit de arbeidsmarkt en uit de samenleving te vallen.

Leren en werken nu: systemen onder druk

Het leven is niet te vatten in hokjes. En toch doen we net dat op twee domeinen die een mens vormen: leren en werken. Op school proppen we kinderen en jongeren in leerjaren, vakken en studierichtingen, in een curriculum dat te vaak ver af staat van de realiteit. Er wordt ook vooral gekeken naar wat ze nog niet kunnen. En dan bestormen ze de arbeidsmarkt om te botsen op werkgevers die zich vastrijden in de veilige keuze voor mensen met het juiste diploma en, vaak ook nog, de juiste achternaam, en zonder (zichtbare) beperking. Op de werkvloer volgen nieuwe vakjes: afdelingen, departementen, functies, statuten. Leren doe je omdat je baas het zegt of een procedure het verplicht. Wat je leert in het hokje vrije tijd blijft ook in je vrije tijd. We moeten werken, want we moeten geld verdienen. Een betaalde baan als hoogste goed. Als vrijwilliger meedraaien in een buurthuis of een campagne tegen luchtvervuiling in je stad organiseren, verdwijnt tussen de plooiën.

Op de diversiteit die leven in de 21ste eeuw meebrengt, wordt verkrampd gereageerd. Diversiteit is een drama, geen kans. Kinderen vervreemden van een school die hun geen bruikbare rolmodellen voorhoudt en die bouwt op rigide leerplannen en doelstellingen, niet op individuele sterktes. Zodra ze aan de slag zijn, moeten ze zich schikken naar alomtegenwoordige procedures, standaarden, regels. Hier bovenop komen inspecties, checks, audits, reviews en prestatie-indicatoren: een controlesysteem op volle toeren. Leidinggevenden houden de touwtjes stevig in handen. Ieder krijgt een strikte rol toebedeeld, met

bijbehorende status. Er is weinig vrijheid om je werk in te richten zoals je het nodig acht. Op school zijn stilzitten en braaf zijn nog steeds het devies. Het resultaat van deze verstikkende controlecultuur zijn banen met weinig betrokkenheid en een aversie van risico's. Creativiteit wordt weggeblazen en mensen voelen zich, leeggezogen.

Zelfs al leren we al lang niet meer bij en zien we veelal de zin niet van wat we doen, blijven we zitten in de gouden kooi van het loonbriefje, de anciënniteit, de vaste benoeming, de bedrijfswagen, de smartphone, de groepsverzekering, op zoek naar zekerheid. Of gevangen in een minder fraaie kooi, die van de wegwerpbaan die maar net de rekeningen betaalt.

Op naar 2050

De structuren oplappen of verbouwen zal niet volstaan. We zullen leren, leven en werken op een heel nieuwe leest moeten schoeien. De Vlaamse regering wil deze transitie versnellen in het kader van VISIE 2050. Daarom vroegen Vlaams minister van Werk Philippe Muyters en Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits aan een groep van 16 fris- en dwarsdenkers, kantelaars en koplopers, vernieuwers en wegbereders om een inspirerende visie uit te werken voor het leven, leren en werken van (over)morgen. Het resultaat van hun oefening is beschikbaar

op <https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/transitie-levenslang-leren/transitievisie-2050-krijgt-verder-vorm-1492018>.

Deze visie vormt de leidraad voor de onderstaande thema's van de ESF-oproep waarbij transitie experimenten de toekomst dichterbij brengen. De voorbeelden zijn louter illustratief en niet beperkend bedoeld.

- **Mozaïek van leren, werken en leven:**

Hoe kunnen we weg van een lineaire opeenvolging van leren (zonder werken), werken (zonder leren) en pensioen (zonder werken en leren) naar een leven als een mozaïek waarin leren en werken door elkaar vloeien? Hoe overstijgen we hierbij de vele hokjes waarin we onszelf plaatsen (statuten, disciplines, posities, organisaties, sectoren, ...)? Wat voor begeleiding is behulpzaam om onze unieke weg te vinden en ons portfolio van kennen, kunnen en zijn uit te bouwen?

Voorbeelden van project-ideeën die hierbij passen:

- Een reisbureau voor de arbeidsmarkt (platform voor vraag en aanbod), dat toelaat om ongehinderd door statuten en regels iets nieuws te proberen, buiten je huidige niche.
- Groeikrediet: er is een alternatieve munt voor diensten en voorzieningen die de groei van ieder mens ondersteunen. Iedereen kan die diensten en voorzieningen aanbieden.

- **Een oeuvre voor iedereen:**

Hoe kunnen we weg van rigide (leer)loopbanen met een focus op financiële progressie, naar het opbouwen van een eigen oeuvre dat we ervaren als zinvol omdat het onszelf overstijgt? Waar zorg, artistieke expressie en vrijwilligerswerk als leerkansen gezien worden en gehonoreerd worden als waardevolle bijdrage aan buurt en samenleving?

Voorbeeld van project-ideeën die hierbij passen:

- Werkgevers en scholen bieden ruimte voor een maatschappelijke stage, als onderdeel van werken en leren.
- Via beacons in het stedelijke weefsel vindt iedereen leerkansen om een positieve en sociale bijdrage te leveren aan buurt en samenleving.

- **Verrijkende netwerken**

Hoe kunnen we weg van gesloten en uniforme leer-en werkomgevingen (scholen, bedrijven, maatschappelijke organisaties, ... elk apart) naar open en multifunctionele leef-, leer- en werkgemeenschappen? Waarin we elkaar ontmoeten -al dan niet virtueel- en verrijken met onze diverse kennis en ervaring? En waar mentoren en rolmodellen ons doorheen heel ons leven inspireren en hun netwerk aanreiken, zodat iedereen zich kan ontplooien, ongeacht hun achtergrond?

Voorbeeld van project-ideeën die hierbij passen:

- Scholen worden omgevormd tot groeihubs open 7/7 en 24/24 voor de hele gemeenschap, verbonden aan bedrijven en andere organisaties die hierbij ook hun deuren opengooien.
- In een mentoren programma doen werkenden/lerenden inspiratie op en krijgen ze toegang tot een netwerk voor ontwikkeling.

- **Grass-roots met vertrouwen:**

- Hoe kunnen we weg van een controlerende top-down benadering in organisaties naar grass-roots met vertrouwen? Hoe zorgen we dat leidinggevendenden zich kwetsbaar durven op te stellen en werknemers betrekken bij de ontwikkeling van de organisatie? Hoe zorgen we voor ruimte voor experiment bij het zoeken van een eigen pad?

Voorbeeld van project-ideeën die hierbij passen:

- Werkgevers laten hun werknemers een substantieel percentage van hun werktijd zelf invullen om te leren, vrijwilligerswerk te doen, mee te draaien in een totaal andere job, zelfs in een andere organisatie.
- Weg met de prikklok, welkom resultaatsverbintenis. In plaats van een verbintenis over het aantal te werken uren, verschuift de focus naar de waarde die je samen met anderen wil creëren.

- **Sturen op passie en talent:**

Hoe kunnen we weg van leren en werken als plicht naar het centraal stellen van passie en talent doorheen ons leven? Hoe kunnen we onze passie en talenten in kaart brengen en er erkenning voor krijgen? Hoe kunnen we sturen op onze eigen sterkten eerder dan onze tekortkomingen vanuit het perspectief van anderen te benadrukken?

Voorbeeld van project-ideeën die hierbij passen:

- Digitale technologie wordt ingezet om leren en ontwikkeling op maat te maken. Passies, vaardigheden en talenten worden hierbij op een toegankelijke manier in kaart gebracht.
- Scholen en de werkvloer hanteren een talentgerichte aanpak. Lerenden worden begeleid in het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten.

- **Individueen samen:**

Hoe verleggen we onze focus op individuele prestatie en concurrentie met anderen naar samenwerking met respect voor ieders unieke vermogen om bij te dragen? En hoe geven we daarbij meer ruimte aan creativiteit, empathie en kritisch denken?

Voorbeeld van project-ideeën die hierbij passen:

- Taaie, maatschappelijke problemen worden door een waaier aan lerenden en experts (meesters) uit verschillende domeinen opgelost door letterlijk en figuurlijk grenzen te overstijgen
- Communities worden gevormd rond gezamenlijke passies, om het leren te faciliteren en om door de leden gebruikt te worden als hefboom om hun gezamenlijke doelen te bereiken.

1.2 Wie behoort tot de doelgroep van de oproep

De oproep richt zich naar pioniers in de werelden van werk en onderwijs (en daarbuiten), met een goede dosis verwondering, ambitie en dadendrang.

Organisaties, ondernemingen of vakbonden kunnen een project indienen voor de tweede ronde als zij aan een van volgende voorwaarden voldoen:

1° zij hebben hun zetel en werking in het Nederlandse taalgebied;

2° zij hebben hun zetel en werking op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, en worden wegens hun activiteiten beschouwd als behorende tot de Vlaamse Gemeenschap.

1.3 Welke acties heeft de oproep voor ogen?

Een transitie-experiment/systemisch innovatie project verschilt fundamenteel van een klassiek experiment/innovatieproject.

- Bij een klassieke experiment gaat het typisch om:
  - één organisatie met beperkt aantal sleutelpersonen;
  - een focus op een korte termijn innovatieve oplossing;
  - starten met helder probleem en/of oplossing;
  - nagaan of/hoe oplossing werkt binnen heersende set aannames;
- Een transitie-experiment daarentegen:
  - wil een persistent maatschappelijk probleem aanpakken
  - laat de beoogde toekomst vandaag al zien
  - wordt gedragen multi-actor maatschappelijke alliantie (vanuit verschillende domeinen, organisaties,... met verschillende perspectieven);
  - is hoofdzakelijk gericht op leren hoe men een bijdrage aan een gewenste transitie kan leveren:
    - i. Leren over mogelijkheden en beperkingen van de vernieuwende aanpak;
    - ii. Sociaal leren: organisaties en individuen die deelnemen reflecteren op hun eigen en elkaars functioneren, werkwijzen, veronderstellingen en visies;
    - iii. Leren over de context: vanuit actie leren wat de structurele/culturele barrières voor verandering zijn en coalities creëren om die op termijn te slechten.

Een transitie-experiment is dus een innovatief project dat een persistente maatschappelijke opgave als startpunt heeft en waarvan geleerd kan worden hoe bij te dragen aan een transitie. Zo'n project brengt alternatieven voor de huidige dominante logica in de praktijk; met andere manieren van kijken, denken, doen, organiseren, relaties en/of rollen. Een transitie-experiment gaat uit van een mogelijke / gewenste andere toekomst en niet van de huidige status quo. Transitie-experimenten richten zich dus niet op het

optimaliseren/verbeteren van praktijken binnen de huidige dominante logica, maar breken in op het gangbare door 'het onmogelijke' mogelijk en tastbaar te maken.

Dergelijke projecten leveren inzicht op over nieuwe werkwijzen. Tegelijk worden hiermee huidige structurele barrières ontdekt en geagendeerd, kunnen de projecten mensen aan het denken zetten en daarmee een transitie bevorderen. Een transitie-experiment vervult de volgende functies (in meer of mindere mate):

- iconisch - kan een spraakmakend symbool worden voor een andere toekomst en geeft richting aan maatschappelijke discussies;
- mobiliserend – nodigt uit tot meedoen, is repliceerbaar, stelt anderen in staat ook bij te dragen aan de transitie;
- katalyserend – plaveit de weg om wat nu per uitzondering mogelijk is 'normaal' te maken door beïnvloeding (sleutel)organisaties, regels, structuren,...;
- levert op korte termijn zichtbare resultaten op – het laat zien dat een andere manier van denken en werken mogelijk en ook vruchtbaar is.

Het laatste aspect blijft belangrijk. Transitie-experimenten zijn immers ook concrete projecten, waar kortere termijn doelen en verwachtingen achter liggen. Maar het streven naar direct resultaat mag niet ten koste gaan van de andere functies van het transitie-experiment, de ruimte om te leren en de radicaliteit van de ideeën.

Op het niveau van elke experiment moet iemand aangeduid worden die de rol van "reflexieve monitor" zal oppakken. Deze rol maakt minimaal gebruik van een dynamische leeragenda (zie p. 63 in onderstaande handboek). Vanuit ESF zal een facilitator de personen die deze rol zullen uitvoeren, ondersteunen, zowel in het uitwerken als het uitvoeren van de rol. De facilitator zal de reflexieve monitors ook ondersteunen in het uitwisselen met elkaar.

Voor meer informatie betreffende reflexieve monitoring zie "Reflexieve monitoring in actie. Handvatten voor de monitoring van systeeminnovatieprojecten", 2010, door Mierlo, B.C. van; Regeer, B.; Amstel, M. van; Arkesteijn, M.C.M.; Beekman, V.; Bunders, J.F.G.; Cock Buning, T. de; Elzen, B.; Hoes, A.C.; Leeuwis, C. (gratis beschikbaar via <https://www.wur.nl/en/Publication-details.htm?publicationId=publication-way-333933323634>)

1.4 Verwachte resultaten van de projecten?

Elk transitie experiment levert een rapport op met goed onderbouwde geleerde lessen. Dit rapport wordt gebruikt om kennis over te dragen naar anderen en moet dus op een aantrekkelijke en inzichtelijke wijze opgesteld worden. Verder stellen projecten (doorheen de looptijd) zelf voor welke tastbare producten opgeleverd zullen worden, in overleg met de ESF-projectbeheerder.

1.5 Looptijd

Indicatief kunnen projecten tussen 6 maanden en 3 jaren duren. Afwijking hiervan kan, mits motivatie. Het is de bedoeling dat projecten kunnen starten vanaf 15 mei 2019.

1.6 Financiering van projecten

Er zijn in principe geen maximum of minimumbedragen per project maar als indicatie wordt een totale kost tussen 50 000 EUR en 300 000 EUR meegegeven, die uiteraard gerechtvaardigd moet zijn in functie van de aard en duurtijd van de acties die uitgevoerd zullen worden.

Wij mikken op een 10-tal ambitieuze projecten, hoewel dit geen vooraf bepaald maximum is. Het is de kwaliteit van de projecten die zal primeren.

Projecten kunnen voor 90% subsidie ontvangen. Ze moeten dus in principe 10% eigen private cofinanciering zoeken. Afwijking hiervan kan, maar moet gemotiveerd worden. We zien het bijebrengen van cofinanciering als een bewijs van ondernemerschap, wat een voorwaarde is voor het uitvoeren van transitie-experimenten.

De 90% subsidie bestaat uit:

- Maximaal 50% middelen uit het Europees Sociaal Fonds)
- Maximaal 50% middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds)

Alle organisaties kunnen optreden als promotor en ESF-financiering verkrijgen. Het toekennen van Vlaamse cofinanciering aan publieke organisaties zal echter per geval goedgekeurd moeten worden door de minister van werk.

2 Indiening en selectie in twee rondes

De oproep is een open oproep met een trechterprocedure met twee rondes:

- Ronde 1: pitch in de week van 14 januari;
- Ronde 2: indiening van projectvoorstellen in de ESF applicatie ten laatste op 18 maart 2019

Enkel ideeën die weerhouden worden na ronde 1, komen in aanmerking om een projectvoorstel op te maken en in te dienen in ronde 2.

2.1 Ronde 1

2.1.1 Hoe maak je een projectvoorstel op voor ronde 1?

Ronde 1 bestaat uit een pitch (korte presentatie) voor een 7-koppig panel dat gedurende een aantal dagen in de week van 14 januari 2019 plaats zal vinden. Ter voorbereiding hiervan moet een sjabloon ingevuld worden (zie bijlagen "pitchformulier"), maar het staat vrij waar het accent op gelegd wordt tijdens de pitch.

2.1.2 Hoe dien je het projectvoorstel in voor ronde 1?

Om te presenteren voor het panel moet ingeschreven worden. Dit gebeurt via een doodle formulier waar tijdsblokken van 50 minuten (20 min pitch en 30 min vragen) beschikbaar zijn. De link om in te schrijven is <https://doodle.com/poll/uy8d6utpzz3xtz8i>. Tevens moet het pitchformulier ingevuld en opgestuurd worden naar eline.vermeersch@wse.vlaanderen.be uiterlijk 10 januari.

Voor ronde 1 moet dus nog geen dossier aangemaakt worden in de ESF-applicatie.

2.1.3 Hoe weet je of je projectvoorstel is goedgekeurd in ronde 1?

Het 7-koppig panel zal deels bestaan uit de leden van de arena die de visie schreven, aangevuld met de medewerkers van het transitieteam vanuit de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen en het departement Onderwijs.

Na het aanhoren van de pitch zal het panel achter gesloten deuren elk idee scoren op een schaal van 0-10 naargelang relevantie (zeer weinig relevant tot uiterst relevant). De gemiddelde score en de variatie qua scores per idee zal, via een discussie, leiden tot een consensusscore die vervolgens gebruikt wordt om tot een rangorde van ideeën te komen, waarbij score 8 de minimale score is. Tevens zal gekeken worden naar de primaire thematische uitdaging waar een voorstel op inspeelt (zie thema's oproep). Er wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling van projecten die minimaal een 8 scoren over de verschillende thema's.

Ten laatste op 22 januari wordt gecommuniceerd aan de indieners of een idee mag toetreden tot ronde 2. Deze lijst zal ter informatie meegedeeld worden aan het management comité ESF.

2.2 Ronde 2

2.2.1 Hoe maak je een projectvoorstel op voor ronde 2?

Om een ESF-projectvoorstel in te dienen in ronde 2 moet je volgende documenten opmaken:

- Een projectvoorstel (zie sjabloon projectvoorstel “ronde 2”);
- Kwaliteitsbewijs. Dit moet bij indiening van het projectvoorstel opgeladen worden als bijlage bij het project.
- Verklaring op eer de minimis OF motivering niet-economisch voordeel.
- Partnerschapsovereenkomst(en).

Deze documenten moeten opgesteld worden in het Nederlands en opgeladen worden in de ESF-applicatie (<https://esf2007-2013.vlaanderen.be/esf/index.jsp>) bij het projectvoorstel.

Tevens moet je een projectbegroting opmaken en als bijlage bij het projectvoorstel opladen.

Welke kosten kan je inbrengen?

Gezien de grote diversiteit aan projecten die verwacht wordt binnen deze oproep, zal per project en in onderling overleg met de promotor vastgelegd worden welke kosten in aanmerking komen voor subsidie en hoe deze ingebracht moeten worden. Waar mogelijk wordt gestreefd naar administratieve vereenvoudiging. Om dit vlot af te stemmen zal door de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen contact opgenomen worden met elk project dat in aanmerking komt om een projectvoorstel in te dienen in ronde 2.

In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van mogelijke subsidiabele kostenrubrieken en hoe deze ingebracht kunnen worden in het project. Let wel, dit is een niet exhaustieve opsomming. Ook andere kostenrubrieken of manieren om kosten in te brengen zijn bespreekbaar.

Hoe kan je de kosten financieren?

De totale som van alle kosten, is de totale subsidiabele kost (TSK). Van promotoren wordt in principe verwacht 10% eigen cofinanciering te zoeken. Dit in de vorm van private middelen. Afwijking hiervan kan, maar moet gemotiveerd worden;

De kosten die niet via de eigen cofinanciering gefinancierd worden, worden gefinancierd door de ESF subsidie en de Vlaamse cofinanciering. 50% van deze kosten wordt gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF) terwijl de andere 50% van deze kosten gefinancierd wordt door het Vlaams cofinancieringsfonds (VCF).

In bepaalde gevallen kunnen ook de overige kosten niet volledig met ESF subsidies en Vlaamse cofinanciering gefinancierd worden. Dit is het geval wanneer er ontvangsten zijn, wanneer er andere publieke middelen toegekend worden aan het project of wanneer institutionele actoren deelnemen aan het project. Hierna worden de verschillende scenario's toegelicht.

Ontvangsten/inkomsten (bijvoorbeeld inschrijvingsgelden, projecten die inkomsten genereren¹, verkoop syllabi, ...) die verworven worden door de uitvoering van een ESF-project tijdens de projectlooptijd moeten worden ingebracht. Alle in te brengen ontvangsten moeten in mindering gebracht worden van financiering van de totale subsidiabele kosten. Bijdragen die vanuit de private sector aan het ESF project worden toegekend als medefinanciering van het project, zijn geen ontvangsten maar private cofinanciering.

---

¹ Een inkomstengenererend project is elke concrete actie die betrekking heeft op de levering van diensten/goederen tegen betaling.

Indien bepaalde kosten die gemaakt worden in kader van het project reeds gefinancierd worden met andere publieke middelen, moeten deze middelen ingebracht worden als publieke cofinanciering alvorens de private cofinanciering, de ESF subsidie en de Vlaamse cofinanciering berekend wordt.

Institutionelen² kunnen enkel aanspraak maken op ESF subsidie. Indien deze organisaties ook aanspraak wensen te maken op de Vlaamse cofinanciering moet dit bekeken worden door de minister van Werk die dit per uitzondering kan goedkeuren.

Exploitatie dienstverlening en resultaten van de projectuitvoering

De verplichte output van het project, die op maat van ieder project bepaald wordt, moet bij rapportering bezorgd worden aan de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen en zal vrij ter beschikking gesteld worden aan geïnteresseerde partijen.

Indien de steun die je ontvangt de minimis steun is, valt onderstaande weg.

Indien verklaard wordt dat de steun die je ontvangt geen economisch voordeel oplevert, zal het bedrag dat je ontvangt voor de dienstverlening die binnen de projectperiode verdeeld wordt, als ontvangst moeten ingebracht worden. Betreffende tastbare producten (bijvoorbeeld publicatie, website, app en andere) die tijdens de projectperiode aangemaakt werden, mag de prijs die je vraagt na de uitvoeringsperiode (tot 3 jaar na afloop van het project) slechts de kostprijs zijn. Indien deze prijs dan de effectieve kostprijs overstijgt, moet de meeropbrengst van de exemplaren die ingebracht werden in het projectdossier alsnog als ontvangst aangegeven worden. Hiertoe moet je bij eindrapportering een kopie meesturen van de facturen van de aanmaak en van daaruit de kostprijs per exemplaar vaststellen. Indien deze prijs van de dienstverlening slechts de kostprijs dekt, moet je na de uitvoeringsperiode geen verdere ontvangsten declareren. Indien meeropbrengst, moeten hierover de nodige afspraken gemaakt worden om deze alsnog als ontvangsten op te nemen in het projectdossier.

Er is wel een onderscheid te maken: de ontwikkelde instrumenten moeten aan kosten ter beschikking gesteld worden. Hierop mag geen winstmarge ingesteld worden, dus geen commerciële exploitatie op de vermenigvuldiging van het instrument.

Voor de dienstverlening die je op basis van het ontwikkelde instrument opzet, geldt dit niet. Je kan de nieuwe dienstverlening ter beschikking stellen aan geïnteresseerden in consultancy tegen de geldende marktprijs.

2.2.2 Hoe dien je het projectvoorstel in voor ronde 2?

Deze indiening in de applicatie is enkel bestemd voor partnerschappen wiens idee eerder via de pitch aan het 7-koppig panel in ronde 1 reeds gehoord en goedgekeurd werd.

Projecten moeten ingediend worden door een samenwerkingsverband (bredere alliantie van actoren, al dan niet in een geformaliseerd partnerschap, maar bij indiening alleszins onderbouwd met

---

² Institutionele organisaties, die partners zijn van de afdeling ESF, kunnen geen aanspraak maken op middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds. Het gaat om volgende partners: VDAB in zijn totaliteit, SYNTRA Vlaanderen, lokale besturen, de regionale Syntra's, Onderwijs, Departement WSE en scholen. Hogescholen en universiteiten kunnen wel aanspraak maken op middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds.

bekrachtigd door de Managementautoriteit. Indien er geen consensus bereikt wordt door de evaluatoren wordt de beslissing geadviseerd door het Managementcomité en definitief genomen door de Managementautoriteit op basis van de originele stukken van het projectvoorstel.

- Ingeval er onvoldoende middelen zijn om alle positief gescoorde projecten te financieren, wordt een rangschikking van de projecten gemaakt. Alle projecten zullen opgelijst worden op basis van de gemiddelde totaalscore. De projecten met de hoogste gemiddelde totaalscore zullen worden gegund en dit tot de middelen uitgeput zijn.
  - o In geval er een gelijke gemiddelde totaalscore wordt vastgesteld bij de toekenning van de laatste middelen, zal eerst gekeken worden naar de hoogste gemiddelde totaalscore op relevantie. Het project met de hoogste gemiddelde score op het criterium relevantie zal gegund worden.
  - o Indien ook hier een gelijke gemiddelde totaalscore wordt vastgesteld, wordt op eenzelfde manier gekeken naar het criterium haalbaarheid.
  - o In geval van een gelijke gemiddelde totaalscore op het criterium haalbaarheid wordt tenslotte gekeken naar de gelijke gemiddelde totaalscore op het criterium goed projectbeheer.

De selectieperiode eindigt met een **projectbeslissing**. De oproepbeheerder maakt de beslissing elektronisch bekend aan de promotoren.

De beslissing kan positief of negatief zijn:

- Wanneer een project is goedgekeurd, ontvangt de promotor een e-mail van de projectbeheerder. Dit is de persoon waarmee de promotor contact kan mee opnemen voor het verder verloop van het project. Het project gaat van start op de voorziene begindatum van het project.
- Wanneer een project is afgekeurd, ontvangt de promotor een e-mail van de projectbeheerder met een motivering van het negatief advies.

De geanonimiseerde evaluaties van de projectvoorstellen worden opgeladen bij het project in de ESF-applicatie en zijn daar raadpleegbaar.

Opgelet: Voor gemaakte en bewezen technische fouten is een herziening mogelijk en kan je binnen de 15 kalenderdagen reageren via de ESF-applicatie.

3 Ondersteuning bij ronde 1 en 2 vanuit de afdeling ESF

3.1 Ronde 1

Voor vragen over de oproep kan contact opgenomen worden met Benedict Wauters (benedict.wauters@wse.vlaanderen.be).

Algemene infosessie:

Er wordt voor deze oproep een infosessie georganiseerd. De belangrijkste elementen van de oproep worden overlopen en er is gelegenheid tot vraagstelling.

De infosessie gaat door op 6 december van 9u30 tot 12u00 in het Herman Teirlinckgebouw (zaal 01.23 - Léon Stynen) (Havenlaan 88, 1000 Brussel)

!!! Inschrijven is verplicht en kan via www.esf-vlaanderen.be

Concrete projectideeën kunnen afgetoetst worden bij leden van het huidige transitieteam vanuit de departementen WSE en Onderwijs en Vorming. Dit op drie momenten voorafgaand aan de pitch in Gent, Leuven en Antwerpen.

Meetup 1

6 december van 16u30 tot 18u30

Locatie: HIVA, Parkstraat 47, 3000 Leuven

Meetup 2

17 december van 16u30 tot 18u30

Locatie: Platform K, Koning Boudewijnstraat 51, 9000 Gent

Meetup 3

18 december van 16u30 tot 18u30

Locatie: Antwerp Management School, Boogkeers 5, 2000 Antwerpen

3.2 Ronde 2

De afdeling ESF en Duurzaam ondernemen zal kort na de bekendmaking van de projectbeslissing van ronde 1 contact opnemen met de promotoren die de mogelijkheid krijgen om een projectvoorstel uit te werken en in te dienen in ronde 2. Dit om de afstemming omtrent het budget en de looptijd van de projecten op te starten. Dit zodat hierover overeenstemming bereikt is alvorens het projectvoorstel ingediend moet worden in de ESF applicatie.

Tot en met de deadline voor indiening van de projectaanvraag kunt u bij de medewerkers van de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen terecht voor volgende **ondersteuningsvormen**:

- inhoudelijke en financiële ondersteuning bij de oproep: eline.vermeersch@wse.vlaanderen.be
- ondersteuning inzake de inhoudelijke uitwerking van het projectvoorstel: benedict.wauters@wse.vlaanderen.be
- de ESF applicatie (IT-ondersteuning): esfsupport@vlaanderen.be
- het ESF kwaliteitsbewijs: bouke.devis@wse.vlaanderen.be

4 Wat zijn de verdere stappen na goedkeuring van het project in ronde 2?

4.1 Projectovereenkomst

Nadat de promotor via de applicatie een positieve beslissing heeft doorgekregen zal de projectbeheerder de projectovereenkomst opstellen. Deze wordt eerst elektronisch ondertekend door de promotor en nadien door de Managementautoriteit ESF.

4.2 Voorschot

De promotor ontvangt aan de start van het project een voorschot, na ondertekening van de projectovereenkomst. Dit voorschot bedraagt 70% van de toegewezen middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds van zodra de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen deze middelen vanuit het Vlaams cofinancieringsfonds ontvangen heeft. Organisaties die geen aanspraak kunnen maken op middelen uit het Vlaams cofinancieringsfonds kunnen geen voorschot ontvangen.

De uitbetaling van een voorschot voor de volgende kalenderjaren wordt proportioneel berekend volgens het aantal maanden indien er voldoende benutting blijkt uit de vorige rapportering.

4.3 Rapportering

Tijdens de looptijd van een project wordt er gevraagd op geregelde tijdstippen te rapporteren over de voortgang van het project, zowel inhoudelijk als financieel. De tussentijdse rapportering(en) en eindrapportering gebeuren via de ESF-applicatie. Eenmaal over een bepaalde periode gerapporteerd, wordt deze periode als afgelopen beschouwd en worden middelen uitbetaald. Aangezien de projecten binnen deze oproep een variabele looptijd zullen hebben, zal voorafgaand aan de indiening van het projectvoorstel met de promotor overeengekomen welke rapporteringsperiodes het meest aangewezen zijn voor het project dat voorligt. Richtend principe is dat er toch jaarlijks gerapporteerd wordt. De rapportering is een **voortgangsrapport** waarbij de promotor de afdeling ESF op de hoogte stelt van het verloop van het project.

Het bestaat uit een:

- 1 **Inhoudelijke rapportering.** de afdeling ESF geeft een WORD-document mee met vragen over de voortgang van het project. De promotor dient deze vragen zo volledig mogelijk te beantwoorden en het WORD-document in te dienen bij de rapportering.
- 2 **Financiële rapportering.** De promotor vertrekt hierbij van de ingediende financiële begroting bij het projectvoorstel. Bij de rapportering geeft de promotor aan welke kosten hij de voorbije projectperiode heeft gemaakt. De promotor moet de onderliggende bewijsstukken voor de gemaakte kosten opladen in de ESF-archiefruimte.

4.4 Opvolging en ondersteuning

Alle projecten zullen geacht worden middelen te voorzien om lessen te trekken uit de experimenten en mee te werken aan kennisuitwisseling tussen de experimenten via lerende netwerken. Een belangrijke rol is dan ook die van de "reflexieve monitor" (zie boven onder "acties van de oproep"). De afdeling ESF en

Duurzaam ondernemen zal de personen die deze rol uitoefenen ondersteunen via regelmatige bijeenkomsten.

Tevens zal er intensieve interactie van de projecten gebeuren met de ESF-projectbeheerder (die bij de start van het project toegewezen zal worden.), met het oog op het realiseren van de ambities inzake bijdrage aan de transitie. Hierbij hoort het aanreiken van tools en kennisnetwerken. Vanuit de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen zullen dan ook regelmatig bijeenkomsten georganiseerd worden voor de projecten.

Goedkeuring van een project betekent niet dat de inhoud van het projectvoorstel als definitief aanvaard wordt. Bij goedkeuring zal aan promotoren meegegeven worden dat de ESF-projectbeheerder het mandaat heeft om doorheen de looptijd van het project te onderhandelen over de inhoud en budgetten van projecten. Wanneer blijkt dat gemaakte afspraken tussen de promotor en de projectbeheerder van de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen niet worden nageleefd, kan het project stopgezet worden.

4.5 Controle

De controle van jouw activiteiten door de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen gebeurt door jouw projectbeheerder. Deze controle verloopt voor de meeste rapporten 'on desk'. Steekproefsgewijs worden een aantal rapporteringen 'ter plaatse' gecontroleerd.

Na de uitbetaling van uw rapport kan je ook nog controle krijgen van de inspectiediensten van de Vlaamse Overheid en van de Europese instanties.

4.6 Digitale archiefruimte

Bij de start van het project zal voor elk goedgekeurd project een ruimte aangemaakt worden in de digitale archiefruimte van de afdeling ESF (<http://archieff.esf-agentschap.be/>). Om hierop in te loggen, krijg je bij de start van het project een gebruikersnaam en wachtwoord. Op deze ruimte moeten alle bewijsstukken opgeladen worden ter onderbouwing van het project. De bewijsstukken moeten opgeladen zijn bij indiening van de tussentijdse en eindrapportering. Afhankelijk van de gekozen kostensoorten zullen andere rubrieken voorzien worden. Dit wordt per project bepaald.

De archiefruimte kan bestaan uit volgende mappen:

01_Bewijsstukken standaarduurtarief

Hier laad je voor alle interne personeelsleden de loonfiche van januari of loonfiche van eerste volledige maand van tewerkstelling op. Ook laad je hier alle arbeidsovereenkomsten op van de interne personeelsleden.

02_Bewijsstukken tijdsregistratie intern personeel + verwerking

Hier laad je voor elk personeelslid de tijdsregistratiedocumenten op. Zoals gezegd gebeurt de registratie via het sjabloon dat door de afdeling ESF en duurzaam ondernemen ter beschikking gesteld wordt. Gelieve hier de zowel de ondertekende en tegengetekende versie op te laden, als de oorspronkelijke tijdsregistratie in Excel.

03_Facturen extern personeel

Hier laad je alle facturen op die betrekking hebben op de prestaties van het extern personeel. Tevens moeten de betalingsbewijzen van de facturen opgeladen worden.

04_Facturen directe kosten

Hier laad je alle facturen op die betrekking hebben op de directe kosten. Tevens moeten de betalingsbewijzen van de facturen opgeladen worden.

05_Facturen indirecte kosten

Hier laad je alle facturen op die betrekking hebben op de indirecte kosten. Tevens moeten de betalingsbewijzen van de facturen opgeladen worden.

06_Bewijsstukken lump sum

Hier laad je alle bewijsstukken op ter onderbouwing van een lumpsum.

07_Cofinancieringsattesten persoonsgebonden

Indien je voor de personeelsleden die ingebracht worden in het project een andere vorm van financiering krijgt, laad je hier de attesten op die je hiervoor ontvangt van de andere subsidiegever. Het deel van de loonkost dat reeds gesubsidieerd wordt door een andere subsidiebron moet ingebracht worden als publieke cofinanciering.

08_Cofinancieringsattesten niet-persoonsgebonden

Indien je voor de acties binnen het project reeds een andere subsidie ontvangt, laad je hier het attest op dat je hiervoor ontvangt van de andere subsidiegever. Het deel van het project dat reeds gesubsidieerd wordt door een andere subsidiebron moet ingebracht worden als publieke cofinanciering.

09_Bewijsstukken ontvangsten

Indien je bij het uitvoeren van de projectactiviteiten ontvangsten genereert, moeten de bewijsstukken hiervan hier opgeladen worden. De ontvangsten zullen afgetrokken worden van de totale subsidiabele kosten alvorens de subsidie berekend wordt.

10_Overheidsopdrachten

Indien jouw organisatie valt onder de wetgeving overheidsopdrachten, laad je hier de bewijsstukken op (bewijsstukken marktraadpleging, drie offertes en het gunningsverslag).

11_Overige marktraadpleging

Indien jouw organisatie niet valt onder de wetgeving overheidsopdrachten, maar je bij de selectie van een externe onderaannemer toch de markt geraadpleegd hebt, laad je hier de bewijsstukken op van deze marktraadpleging.

12_Overige documenten projectuitvoering

Hier laad je de inhoudelijke bewijsstukken op.

5 Bijlagen

In te vullen sjablonen bij projectvoorstel:

- Sjabloon projectvoorstel ronde 1
- Sjabloon projectvoorstel ronde 2
- Sjabloon Detaillering kosten en financiering (projectbegroting) ronde 2
- Sjabloon Motivering niet-economisch voordeel (verplicht te gebruiken)
- Sjabloon Verklaring op eer de minimis (verplicht te gebruiken)
- Sjabloon Partnerschapsovereenkomst (verplicht te gebruiken)

Handleidingen (ter informatie; niet verplicht)

- Outcome mapping
- Reflexieve monitoring
- Transitie experimenten in het kort (beschikbaar vanaf midden december)
- Bijlage 1: Kostenrubrieken ronde 1